

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Εθνικό Δίκτυο Μονάδων Αυξημένης Φροντίδας για την αντιμετώπιση ασθενών με Αγγειακά Εγκεφαλικά Επεισόδια (ΜΑΦ ΑΕΕ)»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε κατά την επεξεργασία του από την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, αποτελείται από έξι (6) άρθρα.

Αντικείμενο του νομοσχεδίου είναι η δημιουργία εθνικού δικτύου Μονάδων Αυξημένης Φροντίδας σε συγκεκριμένα νοσοκομεία όλων των Υγειονομικών Περιφερειών της χώρας για τη θεραπεία των ασθενών οι οποίοι έχουν υποστεί Αγγειακά Εγκεφαλικά Επεισόδια (ΜΑΦ ΑΕΕ) (άρθρο 2).

Όπως αναφέρεται στην Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 7), στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί από τα υψηλότερα ποσοστά θνητότητας και υπολειμματικής αναπηρίας μετά από Αγγειακά Εγκεφαλικά Επεισόδια (ΑΕΕ) πανευρωπαϊκά, με κόστος υγειονομικής περίθαλψης ανά έτος κατά προσέγγιση το 1.9% των ετήσιων δαπανών για την υγεία, ενώ αναμένεται σημαντική αύξηση των περιστατικών Αγγειακών Εγκεφαλικών Επεισοδίων (ΑΕΕ) λόγω γήρανσης του πληθυσμού.

Όσον αφορά την αντιμετώπιση των εγκεφαλικών επεισοδίων στην Ευρώπη, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τα εγκεφαλικά επεισόδια (European Stroke Organization – ESO) σε συνεργασία με τη Συμμαχία για τα εγκεφαλικά επεισόδια για την Ευρώπη (Stroke Alliance for Europe - SAFE) κατήρτισε το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για τα εγκεφαλικά επεισόδια (Stroke Action Plan for Europe - SAP-E) για τα έτη 2018 έως 2030. Το SAP-E περιλάμβανε επτά (7) τομείς: την πρωτογενή πρόληψη, την οργάνωση υπηρεσιών όσον α-

φορά τα εγκεφαλικά επεισόδια, τη διαχείριση του οξέος εγκεφαλικού επεισοδίου, τη δευτερογενή πρόληψη, την αποκατάσταση, την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του εγκεφαλικού επεισοδίου και την αξιολόγηση της ποιότητας ζωής μετά από εγκεφαλικό επεισόδιο. Επίσης, προσδιορίστηκαν προτεραιότητες όσον αφορά την έρευνα για τα εγκεφαλικά επεισόδια. Το κείμενο το οποίο συνέταξε ομάδα εργασίας ήταν ανοικτό για σχολιασμό από το κοινό. Το τελικό κείμενο καταρτίστηκε στο Μόναχο στις 21-23 Μαρτίου 2018. Σε αυτό καθορίστηκαν τέσσερις πρωταρχικοί στόχοι για το 2030: 1) η μείωση του απόλυτου αριθμού των εγκεφαλικών επεισοδίων στην Ευρώπη κατά 10%, 2) η θεραπεία του 90% ή και περισσότερο όλων των ασθενών που έχουν υποστεί εγκεφαλικό επεισόδιο στην Ευρώπη σε ειδική μονάδα εγκεφαλικών επεισοδίων (stroke unit) ως πρώτο επίπεδο περίθαλψης, (3) η εκπόνηση εθνικών σχεδίων για την αντιμετώπιση των εγκεφαλικών επεισοδίων τα οποία θα καλύπτουν ολόκληρη την αλυσίδα περίθαλψης από την πρωτογενή πρόληψη έως τη ζωή μετά το εγκεφαλικό, και 4) η πλήρης εφαρμογή εθνικών στρατηγικών για πολυτομεακές παρεμβάσεις στη δημόσια υγεία οι οποίες προωθούν και διευκολύνουν τον υγιεινό τρόπο ζωής και μειώνουν τους περιβαλλοντικούς (συμπεριλαμβανομένης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης), κοινωνικοοικονομικούς και εκπαιδευτικούς παράγοντες που αυξάνουν τον κίνδυνο εγκεφαλικού επεισοδίου. Συνολικά, τέθηκαν τριάντα (30) στόχοι και εβδομήντα δύο (72) προτεραιότητες έρευνας για τους ανωτέρω επτά (7) τομείς που περιλάμβανε το Σχέδιο Δράσης. Το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για τα εγκεφαλικά επεισόδια (SAP-E) παρέχει έναν βασικό οδικό χάρτη και θέτει στόχους για την εφαρμογή τεκμηριωμένων προληπτικών δράσεων και υπηρεσιών για τη θεραπεία των εγκεφαλικών επεισοδίων στην Ευρώπη έως το 2030. Μεταξύ άλλων, στο Σχέδιο γίνεται λόγος για τη δημιουργία μονάδων εγκεφαλικού επεισοδίου (stroke units), κέντρων εγκεφαλικού επεισοδίου (stroke centres) και ολοκληρωμένων μονάδων εγκεφαλικού επεισοδίου (comprehensive stroke units). Το εν λόγω Σχέδιο Δράσης 2018 - 2030, το οποίο εγκαινιάστηκε επίσημα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την 23 Μαΐου 2018, συμπληρώνει το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Π.Ο.Υ.) για τις μη μεταδοτικές ασθένειες 2013 - 2020, το Σχέδιο Δράσης Π.Ο.Υ. - Ευρώπης για τις μη μεταδοτικές ασθένειες και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε. για το 2015 έως το 2030. (βλ. σχετικά, <https://eso-stroke.org/projects/stroke-action-plan/>, <https://www.safestroke.eu/wp-content/uploads/2019/05/sap-greek-s.pdf>, <https://actionplan.eso-stroke.org/wp-content/uploads/2023/01/SAP-E-Scientific-Publication.pdf>, <https://actionplan.eso-stroke.org/>).

Στο πλαίσιο αυτό, η Hellenic Alliance - Action for Stroke (Ελληνική Συνεργασία για τα ΑΕΕ - εθνικό μέλος της SAFE), η Ελληνική Νευρολογική Εται-

ρεία και η Ελληνική Εταιρεία Αγγειακών Εγκεφαλικών Νόσων συνεργάζονται και αναπτύσσουν δράσεις για τη μεταφορά του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Δράσης για τα εγκεφαλικά επεισόδια (SAP-E) στην Ελληνική πραγματικότητα (Βλ., σχετικά, «Κείμενο Ομοφωνίας, Ελληνική Νευρολογική Εταιρεία - Ελληνική Εταιρεία Αγγειακών Εγκεφαλικών Νόσων - Hellenic Alliance for Stroke SSO. Σχέδιο Δράσης για τα Αγγειακά Εγκεφαλικά επεισόδια στην Ελλάδα: Βασικοί Άξονες», σε ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ, Τόμος 28, Τεύχος 4, σελ. 6-12, 2019, <https://jneurology.gr/ojs/index.php/aocn/article/view/237/224>).

Προς την κατεύθυνση των προτεραιοτήτων που θέτει το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για τα εγκεφαλικά επεισόδια κινείται και το υπό ψήφιση νομοσχέδιο με τις διατάξεις του οποίου δημιουργείται εθνικό δίκτυο Μονάδων Αυξημένης Φροντίδας για ασθενείς με Αγγειακά Εγκεφαλικά Επεισόδια (ΜΑΦ ΑΕΕ).

Σκοπός των εισαγόμενων ρυθμίσεων είναι η βελτιστοποίηση της πρόληψης, της θεραπείας και της φροντίδας των ασθενών με Αγγειακά Εγκεφαλικά Επεισόδια (ΑΕΕ), η άμεση αντιμετώπιση περιστατικών ασθενών που βρίσκονται σε οξεία φάση, η μείωση των ποσοστών θνητότητας και αναπηρίας, η βελτίωση της λειτουργικότητας και η ελάττωση της διάρκειας νοσηλείας των εν λόγω ασθενών (άρθρο 1, Αιτιολογική Έκθεση σελ. 10).

Συγκεκριμένα, στο άρθρο 1 καθορίζεται ο σκοπός του νομοσχεδίου, και στο άρθρο 2 το αντικείμενό του, το οποίο αφορά τη δημιουργία εθνικού δικτύου δεκαοκτώ (18) Μονάδων Αυξημένης Φροντίδας με τουλάχιστον έξι (6) κλίνες ανά μονάδα σε ισάριθμα νοσοκομεία της χώρας.

Στο άρθρο 3 δίνεται ο ορισμός των Μονάδων Αυξημένης Φροντίδας για ασθενείς με Αγγειακά Εγκεφαλικά Επεισόδια (ΜΑΦ ΑΕΕ). Οι μονάδες αυτές αποτελούν μη αυτόνομες υγειονομικές μονάδες στο πλαίσιο της Νευρολογικής ή Παθολογικής Κλινικής/Τμήματος του νοσοκομείου στο οποίο υπάγονται, δέχονται αποκλειστικά για νοσηλεία ασθενείς οι οποίοι έχουν υποστεί αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, και παρέχουν εικοσιτετράωρη ιατρονοσηλευτική υποστήριξη και αυξημένες δυνατότητες παρακολούθησης, διαγνωστικών εξετάσεων και θεραπευτικής παρέμβασης. Περαιτέρω, προσδιορίζεται το έργο των εν λόγω μονάδων και ορίζονται τα νοσοκομεία στα οποία προβλέπεται η σύσταση Μονάδων Αυξημένης Φροντίδας ΑΕΕ ή η εφεξής λειτουργία υφιστάμενων Μονάδων Αγγειακών Εγκεφαλικών Επεισοδίων ως Μονάδων Αυξημένης Φροντίδας ΑΕΕ.

Στο άρθρο 4 ρυθμίζονται ζητήματα στελέχωσης των εν λόγω μονάδων. Συγκεκριμένα, καθορίζεται το ιατρικό, νοσηλευτικό και παραϊατρικό προσωπικό που κατ' ελάχιστον απαιτείται για τη νοσηλεία των ασθενών στις ΜΑΦ ΑΕΕ, καθώς και η διαδικασία στελέχωσής τους (μέσω μετακινήσεων προσωπικού από άλλα τμήματα του νοσοκομείου ή μεταξύ νοσοκομείων των Υγει-

4

ονομικών Περιφερειών, μέσω ανακατανομής κενών οργανικών θέσεων, ή μέσω αποσπάσεων).

Στο άρθρο 5 περιλαμβάνονται εξουσιοδοτικές διατάξεις για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος. Μεταξύ άλλων, παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με υπουργικές αποφάσεις, των επιμέρους όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας των Μονάδων Αυξημένης Φροντίδας ΑΕΕ, της σύνθεσης του προσωπικού, του κανονισμού εσωτερικής λειτουργίας, του τρόπου και της διαδικασίας εισαγωγής σε αυτές και κάθε άλλου θέματος σχετικού με την οργάνωση, τη λειτουργία και το έργο τους, των ιατρικών πράξεων που επιτρέπεται να εκτελούνται σε αυτές, καθώς και των αναγκαίων χώρων για τη λειτουργία των Μονάδων Αυξημένης Φροντίδας ΑΕΕ. Τέλος, παρέχεται η δυνατότητα σύστασης Μονάδων Αυξημένης Φροντίδας ΑΕΕ σε περισσότερα νοσοκομεία της χώρας για την αντιμετώπιση Αγγειακών Εγκεφαλικών Επεισοδίων με την έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Υγείας και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Τέλος, στο άρθρο 6 ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

Αθήνα, 1 Νοεμβρίου 2023

Ο Εισηγητής
Δημήτριος Βασιλείου
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών